

سفری همراه والدین کودکان ناتوان: از تشخیص تا تطابق

*مهمین رئیس دانا، محمد کمالی^۱، سید مهدی طباطبایی نیا^۲، نرگس شفاوردی^۳

چکیده

هدف: این مطالعه به بررسی تجربیات، انتظارات و نیازهای والدین کودکان ناتوان، در ارتباطشان با ارائه‌دهندگان خدمات تخصصی و همچنین نقش این افراد در روند تطابق والدین با ناتوانی فرزندشان می‌پردازد.

روش بررسی: این مطالعه به صورت کیفی و به شیوه پدیدار شناسانه انجام گرفته است. والدین ۹ کودک مبتلا به ناتوانی‌های مختلف، به صورت هدفمند انتخاب شده و مورد مصاحبه نیمه ساختار یافته عمیق قرار گرفتند. مصاحبه‌ها ضبط شده و سپس به صورت کتبی پیاده شد. داده‌های حاصل با استفاده از روش ون مانن تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: تجربیات والدین در رابطه با خدمات تخصصی ارائه شده به فرزندان ناتوان آنها در چهار حوزه قابل طرح و دسته‌بندی است. این چهار حوزه عبارتند از: خدمات پزشکی، مشاوره، توانبخشی و آموزشی. در حوزه خدمات پزشکی، مهارت برقراری ارتباط، تشخیص به موقع و بیان واقعیت نمود داشت. خدمات مشاوره مشتمل بر مشاوره حمایتی و آموزشی بود. خدمات توانبخشی، پیشرفت عملکردی کودک، امکان مشاهده و مقایسه دیگر کودکان با شرایط مشابه و نگرش درمانگران را در بر داشت. خدمات آموزشی شامل آموزش کنونی و آینده می‌گردید.

نتیجه گیری: نتایج این مطالعه بر مسائل و چالشهای مختلفی که والدین در زمینه برخورداری از خدمات با آنها مواجه هستند، دلالت دارد. این نتایج نشان می‌دهد که با تشخیص و مداخله به موقع، ارتباط همدلانه و مشاوره سودمند، می‌توان به والدین در تطابق و کنار آمدن با معلولیت فرزندشان کمک کرد تا بتوانند با ایجاد یک نگرش مثبت به مراقبت و پرورش کودکشان بپردازند.

کلیدواژه‌ها: کودک ناتوان / والدین / تطابق / تحقیق کیفی / پدیدارشناسی

۱- کارشناس ارشد کاربردمانی، بهزیستی شهرستان شمیرانات
۲- دکترای آموزش بهداشت، دانشیار دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران
۳- استاد دانشگاه مک مستر کانادا
۴- کارشناس ارشد کاربردمانی، عضو هیئت علمی دانشکده توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران

تاریخ دریافت مقاله: ۸۷/۹/۲۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۸/۲/۲۳

*آدرس نویسنده مسئول:

تهران، اداره بهزیستی شمیرانات، گروه کاربردمانی

تلفن: ۲۰-۸۸۷۷۶۴۱۱

*E-mail: mahinedana@yahoo.com